

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๖/๒๕๕๒

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคชีวิตใหม่

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ได้รับการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคชีวิตใหม่เป็นพรรคการเมืองตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจัดแจ้ง คือภายในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ พรรคชีวิตใหม่ ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แต่เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว พรรคชีวิตใหม่ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ อันเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตาม มาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชีวิตใหม่ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

หัวหน้าพรรคชีวิตใหม่ ได้ยื่นคำชี้แจงว่า พรรคไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมืองได้จริง เนื่องจากข้อบ่งคับในเรื่องการจัดตั้งสาขาพรรค ทางพรรคได้กำหนดเงื่อนไขไว้ไม่เหมาะสมกับพรรคที่ตั้งใหม่ จึงไม่สามารถดำเนินการได้ และการที่ข้อบ่งคับให้มีการเก็บค่าบำรุงในระยะเริ่มต้น กลายเป็นอุปสรรคที่จะหาสมาชิกพรรค จึงไม่คัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคชีวิตใหม่

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาและมีคำสั่งให้ยุบพรรคชีวิตใหม่ โดยให้แจ้งคำสั่งการยุบพรรคชีวิตใหม่ไปให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และให้ส่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยส่วนตัวของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องทำคำวินิจฉัยและส่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยส่วนตัวของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือไม่ ข้าพเจ้าได้มีความเห็นไว้แล้วตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และ ๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ว่าเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองแล้ว

เพียงแต่แจ้งคำสั่งการยุบพรรคให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเท่านั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจะเป็นผู้ส่งคำสั่งดังกล่าวไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยศาลรัฐธรรมนูญไม่มีหน้าที่ที่จะต้องส่งคำสั่งยุบพรรค หรือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยส่วนตัวของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนที่เป็นองค์คณะไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีก ซึ่งในเรื่องนี้ข้าพเจ้าขอยืนยันความเห็นเช่นเดิม เพราะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา” มาตราดังกล่าวแสดงว่า ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำสั่งยุบพรรคการเมืองไปยังนายทะเบียนพรรคการเมืองเท่านั้น และเป็นหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะต้องส่งคำสั่งยุบพรรคการเมืองไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา ศาลรัฐธรรมนูญไม่ต้องทำคำวินิจฉัยและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนไม่ต้องทำคำวินิจฉัยในส่วนตนเช่นเดียวกัน และไม่ต้องส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีก แต่ที่ประชุมศาลรัฐธรรมนูญมีมติโดยเสียงข้างมากให้ศาลรัฐธรรมนูญทำคำวินิจฉัยและให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนทำคำวินิจฉัยส่วนตัวของตนส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

ข้าพเจ้าจึงขอทำคำวินิจฉัยดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพรรคชีวิตใหม่ ไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้คือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคชีวิตใหม่ พรรคชีวิตใหม่ไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่สามารถตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาได้ ซึ่งเมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว พรรคชีวิตใหม่ไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปได้ และไม่มีการจัดตั้งสาขาพรรคตามที่กฎหมายกำหนด นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชีวิตใหม่ และหัวหน้าพรรคชีวิตใหม่ยื่นคำชี้แจงว่า พรรคชีวิตใหม่มีอุปสรรคหลายประการ ไม่อาจดำเนินการได้จริง จึงไม่คัดค้านในการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชีวิตใหม่

เมื่อปรากฏว่า พรรคชีวิตใหม่ มิได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๒๕ พรรคชีวิตใหม่ต้องถูกยุบตามมาตรา ๖๕ (๕)

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชีวิตใหม่

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ